

CertiQ jaarverslag 2017

Samenvatting

Energietransitie

De markt voor hernieuwbare energie groeit snel. Het aantal gecertificeerde opwek-installaties voor hernieuwbare energie -uit zon, wind, water, biomassa en geothermie- steeg in 2017 met 14% en CertiQ certificeerde 15,8 terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit: een stijging van 1,4 TWh ten opzichte van 2016. Dit groeicijfer is het equivalent van het stroomverbruik van ongeveer 500.000 huishoudens.

De vraag naar hernieuwbare energie is veel groter dan de productie in Nederland. Daarom worden ook de zogenoemde certificaten en garanties van oorsprong (GvO's) internationaal verhandeld: zodat een (Nederlandse) marktpartij het bewijs van de (buitenlandse) hernieuwbare opwekking ziet. De import van GvO's steeg in 2017 naar een recordhoogte van 40,1 TWh. Doordat de vraag naar hernieuwbare stroom fors steeg bereikte het aantal afboekingen bij CertiQ de recordwaarde van 49,4 TWh.

Onze taak

De taak van CertiQ is om in deze groeiende markt betrouwbare en transparante informatie te blijven verstrekken aan consumenten, marktpartijen en overheden over de herkomst en opwek van elektriciteit en warmte.

De markt groeit niet alleen heel snel maar is ook complex in dit tijdperk van transitie naar duurzame energie. CertiQ heeft zich hieraan gecommitteerd, immers: 2017 was het jaar waarin de Parijse klimaatakkoord door de Tweede Kamer werden geratificeerd en het jaar van de ambitieuze energie- en klimaatdoelstellingen in het regeerakkoord. De certificering en boekhouding in de energietransitie roept vragen en soms ook misverstanden op. CertiQ zal in de toekomst vaker naar buiten treden om vanuit de eigen rol en taak uitleg te geven waar dat nodig is.

Misverstanden over internationale handel

Internationale handel in elektriciteit is een zeer gebruikelijk fenomeen in de energiemarkt waar voortdurend plaatselijk overschotten en tekorten ontstaan doordat zowel productie als consumptie continu variëren. Doordat de elektriciteitsnetten van de Europese landen aan elkaar verknoopt zijn, is handel mogelijk en kunnen tekorten en overschotten ook tussen landen voortdurend worden uitgebalanceerd. Dit leidt soms tot misverstanden die CertiQ op deze plek willen ontzenuwen. Als bijvoorbeeld een Noorse waterkrachtcentrale energie opwekt, kan die elektriciteit via verkoop van GvO's diverse keren worden doorverhandeld. Bij elke tussenhandel 'zou men zich daarbij groen wassen'. Dat klopt niet, want na tussenhandel krijgt alleen de laatste aankopende partij een groene afboeking als de aangekochte energie daadwerkelijk wordt verbruikt. Door de certificering zorgen wij er dus voor dat opgewekte hernieuwbare energie maar 1 keer als verbruikt kan worden geregistreerd. Elektriciteit en GvO's worden dus los van elkaar verhandeld, maar beide kunnen maar 1 keer 'geconsumeerd' worden.

Ambities en investeringen

In de turbulente internationale omgeving van de energietransitie is het onze hoofdambitie om de betrouwbare partij voor transparante en gebruikersvriendelijke certificering van elektriciteit en warmte te blijven. Om die taak waar te maken, heeft CertiQ een aantal strategische ambities geformuleerd:

-*full disclosure* waarbij CertiQ niet alleen levering en productie van groene maar ook grijze elektriciteit certificeert

-Op certificaten de installatie-specifieke *CO2-uitstoot* weergeven die vrijkomt bij de productiebron.

-Real time informatie over productie en verbruik van duurzame elektriciteit en warmte.

IT, MyCertiQ en Blockchain

Met de groei van de markt zijn IT-investeringen essentieel om blijvende robuustheid en klantvriendelijke toegankelijkheid van de systemen te garanderen. De handel in GvO's verloopt al volledig digitaal via een platform dat CertiQ faciliteert: MyCertiQ. De komende jaren zal CertiQ deze applicatie aanpassen om de stijgende aantallen gebruikers en transacties te kunnen verwelkomen. Daarnaast verwachten we dat er in 2018 een proof of concept zal zijn voor een CertiQ blockchain: een modern innovatief kasboekstelsel dat fraude-ongevoelig is en dat we onder andere kennen uit de wereld van de cryptomunten. De blockchain technologie zal de boekhouding van online certificering innoveren naar de eisen van deze tijd en het gewenste niveau van transparantie en betrouwbaarheid garanderen.

Stroometiket: waar komt mijn stroom vandaan?

Nu certificeren we vrijwel alleen hernieuwbare energie, maar we willen ook de herkomst van alle grijze elektriciteit gaan vastleggen op het wettelijk verplichte *stroometiket* waarmee leveranciers consumenten informeren over de herkomst van de geleverde elektriciteit. Op dat etiket staat op grond van garanties of certificaten van oorsprong precies waar en op welke manieren de (geleverde) elektriciteit is opgewekt zodat je in een oogopslag een relevant overzicht krijgt.

Warmte en vergroening industrie

Eind 2017 stonden 287 productie-installaties voor hernieuwbare warmte geregistreerd; een toename van ruim 20% ten opzichte van 2016 zowel in het aantal installaties als in het geleverde vermogen (2,0 Gigawatt).

De inzet van warmte uit hernieuwbare bronnen in de industrie blijft dus gestaag groeien. Buiten de agro-industrie zien we deze ontwikkeling ondermeer in de voedingsmiddelenindustrie en de basischemie. CertiQ is het afgelopen jaar een warmte-pilot gestart op het gebied van het verhandelen van duurzame warmte. Bij deze proef wordt dit mogelijk gemaakt bij partijen die op het warmtenet zijn aangesloten, zodat klanten een specifieke warmtemix (groen of grijze warmte) kunnen inkopen.

Wettelijk kader CertiQ

CertiQ is een dochteronderneming van TenneT, de landelijk netbeheerder en landelijke elektriciteitstransporteur. De minister van EZK heeft TenneT het mandaat gegeven een certificatenstelsel in te richten en TenneT voert die opdracht uit via een ondermandaat aan CertiQ. CertiQ faciliteert handel in duurzaam opgewekte energie door het uitgeven en beheren van Garanties van Oorsprong. Deze digitaal verstrekte GvO's zijn in Nederland het enige geldige bewijs voor duurzaam opgewekte energie. Ze zijn nationaal en internationaal verhandelbaar. Ook certificaten voor niet-duurzame bronnen mogen door CertiQ worden uitgegeven. Onlangs is wettelijk vastgelegd dat de herkomst van alle elektriciteit op het stroometiket met garanties of certificaten van oorsprong moet worden onderbouwd ('Full Disclosure').